

Ладо Тэўдарадзэ.
Сям'я

прыродзе, у падарожжы і інш. Пастарайцеся ў фотаздымку адлюстраваць атмасферу вашай сям'і;

- арганізуйце ў класе галерэю сямейных фотаздымкаў і правядзіце конкурс на самае арыгінальнае ўвасабленне тэмы «Мая сям'я».

§ 19. ДАРОСЛЫЯ І ДЗЕЦІ

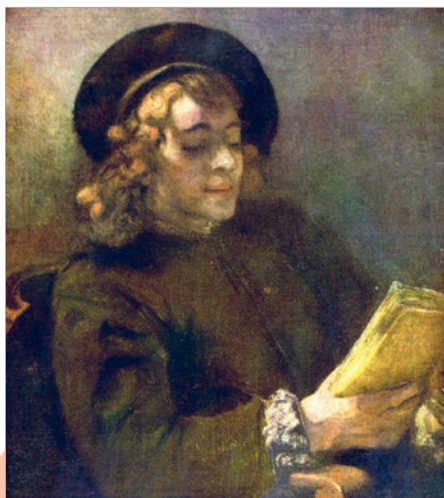
«Мамы, таты, нам без вас — усё роўна, што вам без нас!» — гэтыя словы з аповесці-казкі «Свята непаслушэнства» Сяргея Міхалкова. Дарослыя так засмуціліся з-за непаслушэнства сваіх дзяцей, што вырашылі сысці з горада. Спачатку дзеці без бацькоў весяліліся і дурэлі. Але потым зразумелі, што без дапамогі дарослых немагчыма вырашыць нават самыя маленькія праблемы. Дзецям зрабілася сумна і нават страшна...

Надзея Крандзіеўская.
Бацька і сын

Лявонас Жукліс.
Сям'я (Літва)

Рэмбрант.
Партрэт Цітуса, які чытае кнігу

дзеці, і захоўваюць гэта з дапамогай фота- і відэаздымкі. А мастакі, асабліва тыя, якія жылі і працавалі ў ранейшыя часы, малявалі партрэты сваіх дзяцей.

Мастакі, перш чым прыступіць да працы, уважліва назіраюць за ўзаемаадносінамі дарослых і дзяцей, разважаюць над убачаным. Затым увасабляюць свае ўражанні ў творах мастацтва. Часцей за ўсё ў гэтых творах гучыць матыў клопату пра дзяцей і абароны іх ад усялякіх бед і напасцяў.

Такое імкненне вельмі выразна адлюстроўвае жэст. Паглядзіце на скульптурны партрэт «Бацька і сын» Надзеі Крандзіёўскай. Жэсты, павароты галоў перадаюць, з аднаго боку, даверлівасць і ласку хлопчыка, з другога — сілу і пшчоту мужчыны ў адказ.

Літоўскі скульптар Лявонас Жукліс стварыў скульптурную групу «Сям'я», якая знаходзіцца ў Вільнюсе. Паглядзіце, якія плаўныя лініі ўтвараюць контур кампазіцыі. Малое нібы спачывае ў мяккім камене, што ўтвораны фігурамі бацькоў. Цёплы колер каменю на фоне снегу ўспрымаецца як нешта сагравальнае, як увасабленне трываласці і надзейнасці.

Бацькі з задавальненнем назіраюць за тым, як растуць і сталюць іх

Барыс Кустодзіеў.
Бэз

Барыс Кустодзіеў.
Партрэт Ірыны Кустодзіевай
з сабакам Шумкам

Галандскі жывапісец Рэмбрант вельмі любіў свайго адзінага сына Цітуса. У той час далёка не ўсе дзеці навучаліся грамаце, а Цітус праявіў схільнасць да навукі. Таму бацька нярэдка маляваў хлопчыка са сшыткамі і кніжкамі і вельмі ганарыўся сваім адукаваным сынам.

Барыс Кустодзіеў стварыў шмат партрэтаў сваёй дачкі Ірыны. Вось яна, зусім маленькая, на руках у мамы. Вясна, квітнее бэз. І, здаецца, водар кветак ахутвае постаць маці з дзіцём, нібы духмянае воблака. А вось Ірына ўжо ўпэўнена стаіць на дужых ножках, сціскаючы ў руцэ букет кветак. Гэта карціна яркая і святочная, як дзіцячая цацка.

Сям'я — адна з галоўных каштоўнасцей у жыцці людзей. Майстры мастацтва дапамагаюць нам гэта зразумець, адчуць, даюць магчымасць палюбавацца шчаслівымі сем'ямі і паспачуваць тым, у каго нешта не ладзіцца. Кожны з нас можа стаць мастаком і адлюстраваць свет сваёй сям'і.

ПЫТАННІ І ЗАДАННІ

1. Уважліва ўгледзьцеся ў выразы твараў дзяцей і бацькоў у творах, змешчаных у параграфе і электронным дадатку. Якія эмоцыі вы бачыце?

2. Кампазітар Уладзімір Шаінскі і паэт Міхаіл Тánіч напісалі нямала песень для дзяцей. Паслухайце іх «Песню пра тату» ў інфармацыйных крыніцах. Як бы вы ахарактарызавалі настрой, які перадаюць аўтары і выканаўцы? Апішыце ці сфатаграфуйце сітуацыю, якая ілюструе сэнс песні. Праспявайце яе хорам.

ТВОРЧАЯ МАЙСТЭРНЯ

3. З сям'ёй можна сустрэцца ў прыродным асяроддзі і ў асяроддзі самых звычайных прадметаў. Напрыклад, сям'я баговак. Або сям'я алоўкаў — аловак-тата, аловак-мама, аловак-дзіця, а яшчэ аловак-бабуля і аловак-дзядуля.

Паглядзіце навокал! Паспрабуйце знайсці ўласныя прыклады сям'яў. Прыдумайце пра адну з іх аповед «Выдатная сямейка»: пра вясёлыя клопаты, здарэнні, прыгоды. Намалюйце вашых рэальных ці фантастычных герояў. Ці могуць яны стаць персанажамі мультыплікацыйнага фільма?

